

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 glđ. 50 kr., za pol leta 1 glđ. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hřtv. 5. — Deležiški tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobę se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne onkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabito na naročevanje.

Ob konci leta vabimo vljudno vse dosedanje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se naročijo še na dalje za leto 1893 na list, ki je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje koristi. Kdor more in hoče, naj pristopi med deležiške „katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“ vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša za celo leto 5 gold. in je v tem že tudi naročnina za „Slov. Gospodarja“. **Naročnina** pa znaša za celo leto 2 gold. 50 kr. in za pol leta 1 gold. 30 kr. ter za četrť leta 65 kr.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštnih nakaznicah upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Odbor kat. tisk. društva.

Mir ljudem na zemlji!

Dnevi, ki stoję pred nami, so praznični ter polni veselja za verno, krščansko ljudstvo. Kdo se ne spominja rad dobrotnika in še posebno na njega, od katerega dobiva zmerom in vedno dobrote? In dobrotnik nam je Sin božji, kakor nam ni in ne more več nihče biti; iz nebes doli nam še vedno deli v svoji sv. cerkvi milosti svoje — spravo z Bogom, zavoljo katere je legel kedaj — o božiči — v revne jaslice, ubogo dete med ubogo, pod jezo božjo vzdihujoče človeštvo.

Zastonj niso tedaj klicali angelji v svet pri pastirjih: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji! Miru je človeku pred vsem potreba in miru pred vsem z Bogom. Kdor zasluži jezo božjo, njemu ne pomaga noben mir in naj si tudi rajta, da ga vživa s celim svetom. Tak mir se laže njemu in on se laže sam sebi! Ker znamo, da je naše slov. ljudstvo in torej tudi naši bralci, pobožno in srca, zato radi upamo, da bođe o božiči v njih sreči ljubi mir, mir z Bogom in torej tudi z bližnjim: tako pa bodo tudi potem božični dnevi zanje dnevi veselja — veselja brez hrupa pa zato dnevi tem večje sreče.

Vemo pa, da ne bode povsod takó, kajti krščanstvo se v naših časih izpodriva in ljudje si radi iščejo veselja pri njih, ki nimajo miru in ga torej tudi ne morejo dati ne sebi, ne drugim, ki bi ga radi od njih. Taki ljudje so sedanji liberalci in skorej vse eno, če so naše vere, našega rodú ali pa tujci in more biti iz rodú krivonoscev. Pri njih se sicer tudi govori in piše o božiči, toda njih božič ni krščanski: Sin božji, krščanski božič je prinesel mir iz nebes, ti pa, liberalci vsake vrste, zanesli bi, ko bi mogli, nemir še gori v sv. nebesa!

Kaj je njim sedaj še sveto! Lastni dobiček, koristi za svojo osebo — to je edino, za kar njim hodi, to je njih božič, njih mir, ki si ga želę in če je mogoče, tudi pripravijo ne samo za božič, ampak za celo svoje življenje. Ne moremo in tudi ni treba, da dokažemo natanko to nasproti našim bralcem. Njim je znano, da se bije vsa vojska, kar je imamo v občinah, v okrajih, v deželah, v državah — po celem svetu, skorej edino le za koristi raznih strank, malo kje pa za mir ljudem na zemlji. Naše cesarstvo je sicer veliko, ali če se primeri svetu, je le malo, troha v vrsti vseh držav na svetu. In imamo li kaj miru v našem cesarstvu? Nasproti drugim, sosednjim državam ga še kolikor, toliko imamo in za to zahvalimo lahko svitlega cesarja, toda miru med nami, med prebivalci raznih dežel, raznih ljudstev: oј tega miru išče ti tvoje oko zastonj!

Iz drž. zboru so sicer gg. poslanci odšli na božič, zeleč si vesele praznike, toda v njih sreči ni bilo te želje, vsaj ne odkritosrečne. V drž. zboru so tri, štiri večje stranke, ali vsaka za-se je premala za to, da se polasti vlade. V zadnjem času pa je postala bolj, kakor kedaj poprej, potreba za vlado, da ima v drž. zboru za-se večino, na katero se sme zanesti, kedar hoče kaj doseči v korist cele države. Ali da take ne more priti, dokler ostanejo v drž. zboru dosedanje razmere. Vsaka stranka gleda le na svoje, ne pa tudi še na koristi cele države. Tako pa pač ne more priti — mir ljudem na

zemlji. Največja stranka je v drž. zboru nemških liberalcev in ona noče miru nasproti drugim, ako se ji ne dajo — za podnožje. Tega pa ne marajo druge stranke, vendar pa si še le-te nič ne sežejo v roke zoper ono, ker se neki križajo njih koristi.

Nekaj je na tem se ve, da tudi resnice in tako bode težko najti pot, ki pelje v drž. zboru do stalne večine, želimo pa iz srca: da še je vsaj nekaj »dobre volje« pri ljudéh in da najde nje grof Taaffe ter jih spravi pod eno zastavo, pod zastavo pravice in resnice. Koder ste pa le-ti hčeri, doma iz nebes, za gospodinjo, tam je tudi »dobre volje« in torej bode »mir ljudem« tudi v našem cesarstvu.

Cerkvene zadeve.

Cerkveno slovstvo.

Ker se bliža konec leta in torej tudi čas, da si naročimo za prihodnje leto tisto berilo, katero nam ugaja, naj že bode, da si iščemo v njem pouka ali pa tudi razvedrila, ki nam ga je treba, vsakemu po svojem stanu: zato sodimo, da bode prav, ako naše bralce opozorimo na razne liste, ki izhajajo ravno iz teh namenov in to v slov. jeziku. Na liste v drugih jezicéh se nam pač ni treba v tem ozirati, kajti nje si ve vsak izbrati, ako mu je njih treba. Začnimo toraj pri najsterejšem!

»Zgodnja Danica.« Ona izhaja v obliki »Slov. Gosp.« v Ljubljani ter jo ureduje msg. Luka Jeran blizo od nje početka. List pride vsak petek na svitlo ter stane 4 gold. 50 kr. Vsebina mu je cerkvena ter poseže le redko v politiko.

»Rimski katolik.« Ta list ureduje dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici in izhaja prihodnje leto vsak tretji mesec, torej štirikrat v letu. Prvi list izide koncem januarja in šteje 32 strani in toliko jih šteje tudi vsaka nadaljnja številka. Naročnina ostane ista, kakor je bila doslej: dva goldinarja na leto. »Pri-jateljem tega lista«, piše uredništvo, »naznanja se, da bode prihodnje leto vsebina listu še mnogovrstniša in zanimivejša, kakor je bila doslej. Imeli bomo, kakor upamo, pri listu stalnih sotrudnikov, kateri prevzamejo vsak svojo stroko.« Listu se pridaja tudi dijaška priloga. Uredništvo tega lista naznanja svojim dosedanjim neprijateljem, da hoče tudi naprej ostati trdno v svojem podjetju t. j. strogo katoliškem, ali želi, da se vedejo z njim dostojno, kakor se spodobi za omikane ljudi. — S tem pa pove uredništvo samo, da rajta za naročnike le na omikance, torej ne na priproste ljudi. Kolikor toliko pa hasni list tudi drugim, če ga beró.

Kar se tiče nas, spomemimo k temu le toliko, da je naša srčna želja, naj najde v prihodnje prav obilo naročnikov in kdor si lista že ne more naročiti, naj ga vsaj bere! Potem znamo gotovo, da ne bode listu toliko nasprotovanja, kakor doslej, ko ga ljudje obsodijo, ne da bi ga bili še le videli, kamo-li ga razumeli! Dve, tri besede vzete iz njega, o j te so v resnici semtertje »grozne«, ali list je pri tem in ostane ves vendar-le katolišk, pravi »Rimski katolik«.

»Krščanski detoljub.« Mali ali dobri listič izdaja za kršč. vzgojo in rešitev mladine Anton Kržič, profesor na c. kr. učiteljski v Ljubljani, po štirikrat na leto in stane samo 40 kr. na leto ter ima tudi priloge za otroke. O njem smo v našem listu govorili že večkrat in ga priporočamo tudi sedaj, kar največ moremo.

»Angeljček«, otrokom učitelj in prijatelj izhaja tudi iz roke g. A. Kržiča ter stane zvezček 12 kr. — Nadalje ureduje isti gospod »Duhovni pastir« ter sodeluje pri tem listu več duhovnikov. Izhaja pa vsak mesec po enkrat ter stane 4 gld. Listu so pridejane tudi priloge. Duhovnikom, posebno mlajšim sodi ta list prav dobro.

»Cvetje z vrtov sv. Frančiška«, List je našim bralcem znan in kolikor vemo, donaša tudi dobrega sadu pri prostem ljudstvu. Izhaja v Gorici v Hilarijanski tiskarni ter stane na leto 70 kr.

Iz tega se pač vidi, da Slovenci nismo slabi, kar se tiče cerky, slovstva, posebno še zato ne, ker tudi drugi listi reči radi vsprejemajo, če so tudi le cerkvene, v svoje predale, ako se jim dajo v obliki, ki so primerne za-nje.

Katol. podporno društvo v Celji.

Pomagaj si sam in Bog ti pomaga. Resnice tega pregovora prepričuje se naše slov. ljudstvo najlaglje, kajti ako si ono samo ne pomaga, od drugod mu ne pride in si ne pridobi pomoči. Naše ljudstvo pa tudi ravna tako: Boga prosi pomoči in samo stori, kar more in ne za-stonj. Znano je, da so v Celji mestni mogotci sami pristni Nemci in se ve, da tudi nasprotniki naše sv. vere. Ker imajo ljudske sole v svoji oblasti, zato ne trpijo v njih slov. besede in sv. vero še le toliko, da jih ne more svetna postava zaseči. Lahko si toraj človek misli, kaka bode mladina, ki se tam šola, kedar doraste.

Take mladine nas varuj Bog in da je ne pride med slov. ljudstvo, vsaj iz Celja, za to skrbi ondi posebno društvo — katoliško podporno društvo. To društvo vzdržuje za dekleta na svoje stroške slov. ljudsko šolo, na kateri podučujejo čč. šoiske sestre iz Maribora. Njo hvali svetna in cerkvena oblast in marsikatero dekle se ohrani tako dobro, verno in utegne kedaj postati vrla, slov. gospodinja. Da bi ne bila hodila k čč. šolsk. sestram v šolo, kaj bi bilo iz nje postalo! In vendar pride pri rodbini veliko, največ na mater, na gospodinjo, kar se tiče kršč. življenja. Kjer pa ni kršč. življenja, tam pri nas tudi ni — slov. življenja.

Kd r torej more, stori krščansko pa tudi sloven-sko dobro delo, ako pristopi temu društvu ter tako pomaga društvu, da doseže svoj namen, čem je najbolj mogoče. Od zadnjega poročila so temu društvu vplačali letnino, oziroma p. n. gg.:

Premilostljivi g. knez in škof Mihael 25 fl., družba sv. Cirila in Metoda 100 fl., Peter Majdič, veleposestnik 25 fl., Janez Krener, župnik pri Sv. Frančišku, dr. Ljud. Filipič, odvetnik v Celji, Neža Kralj, posestnica v Trbovljah, Matevž Vrečko, župnik na Ponikvi, dr. Ivan Mlakar, prof. v Mariboru, dr. Jož. Serneč, odvetnik v Celji, Mihael Vošnjak, drž. poslanec, po 10 fl., Karol Gajšek, dekan na Dobrni 9 fl., Jernej Voh, nadžupnik v Konji-jicah, 8 gld. 77 kr., neimenovan iz Dravskega polja, Fr. Hrastelj, župnik v Ribnici, Ant. Veternik, kaplan v Trbovljah, Jak. Marzidovšek, c. kr. voj. kaplan v Gorici, dr. Jožef Pajek, c. kr. profesor v Mariboru, Jož. Majcen dvor. kaplan v Mariboru, dr. Iv. Dečko, odvetnik v Celji, Jurij Detiček, c. kr. notar, dr. Jož. Vrečko, odvetnik, dr. Mirko Babnik, odvetnik, vsi v Celji po 5 fl., Bl. Rotnik, duhovnik v pokoku, neimenovana iz Celja, Iv. Prešern, župnik v Koprivnici po 3 fl., Liza Marot, Fr. Čr-nenssek, kaplan pri Sv. Vidu, Marjeta Kovče, posestnica, Alojzija Stozički, hišinja, Mih. Lendovšek, župnik v Makolah, Fr. Fuhs, dimnikar, Ant. Reich, c. kr. urad., Jak. Merc, župnik v Črešnjicah, Fr. Višnar, kaplan v Solčavi, Fr. Lekše, kapl. na Gori, Marjeta Stupica, hišinja, And. Elsbacher, trgovec v Laškem, Mat. Jeriha in Sim. Zupan v Škofji Loki (skupaj), Greg. Presečnik, župnik